Gemeente Amsterdam

Versie 2.0
1 maart 2020

Richtlijn Duurzame Evenementen

Duurzaamheidscriteria 2020

Bij het vaststellen van het beleidskader 'Uitgangspunten voor een nieuw evenementenbeleid' in mei 2016 is de doelstelling opgenomen om in 2020 alleen nog duurzame evenementen te laten plaatsvinden in de stad. Dit betekent dat in 2020 alle grote Amsterdamse evenementen (met meer dan 2.000 bezoekers) aan onderstaande, door de gemeente Amsterdam gestelde, criteria op het gebied van organisatie, energie, afval, water en mobiliteit moeten voldoen om voor een evenementenvergunning in aanmerking te komen. De basis hiervoor zijn de APV (artikel 2.43) en de Wet milieubeheer (artikel 1.1 tweede lid). De duurzaamheidscriteria zijn aanvang 2018 vastgelegd voor de jaren 2018, 2019 en 2020, waarbij de voorwaarden ieder jaar strenger werden. Voldoen aan de criteria uit de Richtlijn Duurzaamheid geldt als voorwaarde voor het verkrijgen van een evenementenvergunning.

Om het verduurzamen van evenementen mogelijk te maken heeft de gemeente afgelopen jaren stroompunten[1] aangelegd op veelgebruikte evenementenlocaties, waardoor minder tijdelijke voorzieningen (zoals aggregaten) en transportbewegingen nodig zijn.

Voor evenementen die een milieukeurmerk halen geldt een uitzondering op de Richtlijn Duurzaamheid. Als het keurmerk qua eisen gelijkwaardig[2] is aan de Richtlijn Duurzaamheid, hoeft de organisator geen duurzaamheidsplan aan te leveren bij de vergunningsaanvraag. Zij kunnen volstaan met het aanleveren van het certificaat van een goedgekeurd keurmerk voor het betreffende jaar (zie ook bijlage).

Toelichting op de twee belangrijkste verschillen tussen evenementen:

- *Grote en kleine evenementen:* Deze Richtlijn geldt voor evenementen met meer dan 2.000 bezoekers en/of evenementen die bedrijfsmatig of in omvang of naar aard bedrijfsmatig worden georganiseerd en waarvoor een vergunningplicht geldt op grond van artikel 2.40 van de Algemene Plaatselijke Verordening 2008. Voor kleine evenementen, tot 2.000 bezoekers, geldt een 'light'versie van de duurzaamheidscriteria, waarbij in redelijkheid gekeken wordt wat haalbaar is.
- *Openbare en gesloten evenementen*
  Voor gesloten evenementen (zoals dance-events waar een hek omheen staat, kaartverkoop is en strenge toegangscontrole) geldt dat de organisator beter aan de Richtlijn kan voldoen, dan bij openbare evenementen waar in principe iedereen kan komen kijken (zoals Sail, de marathon of de Pride). Bij sommige criteria, zoals afval, is een organisator afhankelijk van bezoekersgedrag. Daar wordt redelijkerwijs[3] rekening mee gehouden.

Op Amsterdam.nl staat alle benodigde informatie voor organisatoren, zoals de in te vullen formulieren, informatie over de keurmerken en de 'light'-versie van de Richtlijn Duurzaamheid. De Richtlijn Duurzaamheid wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van ervaringen in het afgelopen jaar, en op basis van nieuwe ontwikkelingen in de branche. Omdat nieuwe technieken en mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid snel gaan, geldt bij alle genoemde duurzaamheidscriteria dat in overleg met het bevoegd gezag ontheffing aangevraagd mag worden. Van de organisator wordt dan verwacht dat met goede argumenten en bewijslast aangetoond wordt dat een alternatieve oplossing minstens even duurzaam is voor het betreffende thema.

[1] De stroompunten en informatie over hoe deze te gebruiken zijn te vinden op deze kaart.
[2] Zie bijlage voor informatie over keurmerken.
[3] Er wordt verwacht dat bezoekers door organisator gestimuleerd en gefaciliteerd worden geen afval te veroorzaken.

Duurzaamheidscriteria 2020

NB: De bewijslast voor de duurzaamheid van het evenement ligt bij de organisator.

1. Organisatie en communicatie

Verduurzaming is een leerproces: plan-do-check -act. Door elk jaar de genomen maatregelen te evalueren en aan te scherpen, raakt duurzaamheid ingebed in de bedrijfsvoering en wordt jaarlijks verbetering bereikt.

Voorwaarden 2020

- Organisator heeft voor het evenement een milieucoördinator[4] aangesteld, zodat er een centraal aanspreekpunt is voor duurzaamheid. Naam en contactgegevens worden doorgeven aan het bevoegd gezag.
- Organisator heeft doelstellingen en concrete maatregelen geformuleerd ten aanzien van preventie van milieubelasting, commitment voor continue verbetering en heeft de in de Richtlijn genoemde criteria en thema's in de organisatie geïntegreerd.
- Organisator heeft de duurzaamheidsdoelstellingen openbaar gemaakt via web en/of social media, zodat iedereen die dit wil, hier kennis van kan nemen.
- In de directe communicatie naar de bezoeker (via bijv. promo's en ticket verkoop) worden relevante duurzame thema's[5] meegenomen zodat ook bezoekers hun gedrag en wat ze meenemen hier op aan kunnen passen.

2. Energie

Uitgangspunt voor het thema energie moet zijn de Trias Energetica, waarbij in de eerste plaats gekeken wordt naar het voorkomen van het gebruik van energie. Neem dit al mee bij de invulling van het programma en de infrastructuur van het evenement - is het nodig overal energie voor te gebruiken of zijn er andere opties? Vervolgens wordt voor de niet te voorkomen energievraag gebruik gemaakt van duurzaam opgewekte stroom. Ten derde wordt, als 100% duurzame stroom niet mogelijk is, als laatste optie gekeken naar het minst 'on-duurzame' alternatief. Voor 2020 is dat HVO. Andere dieselvarianten (zoals GTL) zijn dus niet meer toegestaan.

In 2020 wordt op het gebied van energie verwacht dat:

- Evenementen voor 100% op groene stroom draaien.
- Indien dit aantoonbaar niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat geen of onvoldoende netaansluiting voorhanden is, dient de organisator voor minimaal 10% van de totale stroombehoefte batterij-opslag (autonoom en net-hybride) te gebruiken of een andere groene externe stroomvoorziening.
- Als geen andere mogelijkheid bestaat dan gebruik van aggregaten dient dit gemotiveerd te worden naar bevoegd gezag. In dat geval zijn aggregaten toegestaan in combinatie met een batterij. Als brandstof voor aggregaten moet dan HVO worden gebruikt en dient minimaal 10% van de totale stroombehoefte batterijopslag (diesel-hybride) te zijn.

[4] De milieucoördinator kent de in de Richtlijn gestelde duurzaamheidscriteria. De coördinator kan aangeven hoe de verplichtingen zijn vertaald naar concrete acties en heeft voldoende kennis van zake in deze om als gesprekspartner te kunnen functioneren met het bevoegd gezag.
[5] Zoals: kom met het OV, neem geen wegwerpplastic mee van huis, neem je eigen poncho/beker mee

Voorwaarden 2020
Organisator brengt middels een stroomplan de energiebehoefte en verbruiksgegevens van het evenement in beeld.
Onderdeel van het stroomplan is:
- een analyse van de beschikbare infrastructuur op locatie en een rapportage hierover, ook indien geen voorzieningen aanwezig zijn.
- een verantwoording van de inzet van externe stroomvoorziening
- een overzicht van de genomen energiebesparingsmaatregelen (bijv. LED verlichting, tijd of schemerschakelaars) en van de maatregelen ter voorkomen van stroomgebruik.

De organisator verzamelt en rapporteert[6] binnen 4 weken na het festival de volgende gegevens bij het bevoegd gezag:
- Totaal geïnstalleerd vermogen aan netcapaciteit, batterij-opslag en eventuele andere externe stroomvoorziening.
- Het totaal gebruikte vermogen per stroombron (kWh).
- Totaal gebruikte netstroom (kWh)
- Totaal verbruikte brandstof (liters HVO)

3. Afval en grondstoffen

In een circulaire economie is er geen afval, er zijn alleen grondstoffen. Door vooraf na te denken over materiaalgebruik, kan restafval voorkomen worden. Uitgangspunt bij dit thema is dan ook zo min mogelijk 'afval' te creëren op het festival, en zo veel mogelijk bruikbare grondstoffen, volgens het principe Refuse, Reduce, Reuse, Recycle. Dit houdt in dat single use plastic (wegwerp plastic) niet meer gebruikt wordt en dat dit gecommuniceerd wordt naar bezoekers (verzoek geen single use plastic mee te nemen naar het evenement). Ook bij de aanschaf van spullen, kan nagedacht worden over gerecyclede materialen (bijv shirts voor de crew van gerecycled katoen).

Voorwaarden 2020
- Voorafgaand aan het evenement wordt een grondstoffencoördinator aangesteld (dit kan tevens de milieucoördinator zijn) die centraal aanspreekpunt is en controle houdt op alle gemaakte afspraken met betrekking tot grondstoffen.
- De organisator maakt keuzes op basis van het "Refuse, Reduce, Reuse, Recycle" principe, waarbij het voorkomen van restafval het belangrijkste uitgangspunt is.
- De organisator maakt een inventarisatie van alle materialen die ingekocht worden voor het evenement of die achterblijven bij inhuur (zoals verpakkingsmateriaal).
- De organisator maakt een grondstoffenplan waarin duidelijk omschreven staat welke materialen vervangen zijn door herbruikbare materialen of door materialen die goed recyclebaar zijn. Hierin staat ook beschreven welke grondstoffen er op welke manier ingezameld worden. Daarnaast staat hierin ook duidelijk omschreven met welke grondstoffeninzamelaar gewerkt wordt, met benoemen van bijbehorende verantwoordelijkheden.De organisator implementeert een circulair

[6] Bij voorkeur een rapportage met een analyse van het uiteindelijke verbruik in relatie tot het stroomplan op basis van een grafische weergave van het verbruik in de tijd dat het evenement duurt.

bekersysteem[7] in combinatie met statiegeld
De organisator gebruikt geen confetti (kanonnen), ballonnen, streamers, rietjes en overige moeilijk in te zamelen voorwerpen (ook niet als deze biodegradable zijn).

- De organisator gebruikt eetgerei van composteerbaar materiaal.
- Alle schoonmaakkosten zijn voor de organisator. Ook de nacontrole en eventuele na-schoonmaak door de gemeente zijn voor rekening van de organisator.
  Organisator kiest leveranciers die garanderen dat het gescheiden aangeleverde afval (indien schoon genoeg aangeleverd) ook gescheiden afgevoerd en verwerkt wordt.
  - Organisator biedt gescheiden bakken aan in de fracties die nodig zijn/gedefinieerd zijn in het grondstoffenplan.
  - De organisator levert de afvalgegevens aan ten behoeve van meting (na afloop evenement).
  - Front- en backstage is afvalscheiding verplicht.

4. Water

Bij het thema water gaat het enerzijds om drinkwater en anderzijds om afvalwater. Bij drinkwater is het belangrijk te voorkomen dat onnodig veel plastic flesjes worden gekocht en weggegooid, maar ook de vervoerbewegingen om het water naar het festival te brengen moeten geminimaliseerd worden. Het afvoeren van gebruikt water kan beperkt worden door bijvoorbeeld het water van handwaspunten te gebruiken voor het spoelen van toiletten voor het afvalwater wordt. Verder kunnen uit sanitair afvalwater waardevolle stoffen en nutriënten zoals fosfor terug gewonnen worden, die als ze weer in de kringloop gebracht worden bijdragen aan een circulaire economie.

Voorwaarden 2020

- De organisator biedt gratis kraanwater aan voor bezoekers (tenzij de organisator kan aantonen dat dit niet realiseerbaar is omdat geen wateraansluiting aanwezig is).
  Organisator maakt verplicht gebruik van lokale watertappunten indien aanwezig.
- Het aan- en afvoeren van (drink)water is niet toegestaan tenzij beargumenteerd wordt aangetoond dat er geen andere mogelijkheid is.
  Er wordt gebruik gemaakt van milieuvriendelijke schoonmaakmiddelen (met milieukeurmerk[8]) zodat het afvalwater niet vervuild is.
- Afvalwater (sanitair) afkomstig van evenementen gaat naar duurzame verwerkers[9] of naar duurzame installatie(s) van de partij die het afvalwater verzamelt (binnen een straal van 50 km. van het evenement). Ook lozing op het riool is toegestaan, mits daarvoor een geaccepteerde aanvraag is gedaan bij Waternet.
- Innovatieve nieuwe oplossingen zoals lokale verwerking op het evenemententerrein, met kleinschalige decentrale duurzame waterzuivering (warmte/nutriënten terugwinning) of bijvoorbeeld circulair sanitair in de vorm van composttoiletten, is toegestaan mits dit voldoet aan (landelijke) regelgeving en mits het eindproduct duurzaam gebruikt en afgezet wordt in een lokale kringloop.

[7] Herbruikbare of recyclebare bekers, die door gebruik van een statiegeld systeem ook daadwerkelijk ingenomen en hergebruikt worden (zie ook bijlage de definitie van circulair bekersysteem)
[8] Europees Ecolabel, Milieukeur, Nordic Ecolabel of vergelijkbaar. Zie ook Bijlage.
[9] Verwerkers (bijvoorbeeld Waternet en Eco-toilet) die waardevolle stoffen, zoals fosfor, terugwinnen.

5. Mobiliteit

Mobiliteit van bezoekers, leveranciers, artiesten etc. levert het grootste aandeel in de CO2 uitstoot van een evenement, maar is tevens het lastigst terug te dringen. Het gemeentelijke Actieplan Schone Lucht[10] beschrijft op hoofdlijnen hoe we van nu tot 2030 toewerken naar schonere en gezondere lucht in de stad. Ook voor de evenementensector heeft dit gevolgen. De komende jaren worden de huidige milieuzones verder aangescherpt en geografisch uitgebreid. In 2020 is binnen de ring A10 een diesel-milieuzone voor personenauto's en bestelwagens voor emissieklasse 4 (Euro 4) en hoger geïntroduceerd. In 2022 volgt er een aanscherping en uitbreiding van de milieuzone vrachtverkeer naar emissieklasse 6 (Euro 6). Bestemmingen binnen de ring zijn na 2025 voor zakelijk verkeer bereikbaar mits vrij van uitstoot. Na 2030 is ook het personenverkeer uitstootvrij.

Voorwaarden 2020

Organisator brengt middels een vervoerplan de mobiliteit van bezoekers en leveranciers in kaart, met aandacht voor parkeerbehoefte en alternatieve, duurzame vervoersmogelijkheden[11] van het evenement. In het plan wordt aangegeven welke maatregelen zijn genomen om de efficiëntie te verhogen en de emissie te verlagen. Onderdeel van het vervoerplan zijn:

- Bezoekers: het stimuleren van duurzaam vervoer van bezoekers (bijv. door aanbieden groepsvervoer, faciliteren carpoolen, stimuleren gebruik van elektrische taxi's, (bewaakte) fietsenstalling aanbieden en het ontmoedigen van het gebruik van diesel- en benzineauto's (bijvoorbeeld door bezoekers inzicht te geven het verschil in CO2 uitstoot van komen met de auto vs. de trein).
- Parkeerplekken voor bezoekers worden alleen toegestaan als organisator kan aantonen dat deze noodzakelijk zijn en dienen voorrang te geven aan schoon (elektrisch, waterstof, ….) vervoer.
- Leveranciers: Organisator vraagt leverancier welk schoon vervoer gebruikt wordt en brengt dit in kaart in het vervoerplan. De voorkeur heeft zero emissie, maar de minimale eis is euro4 (bestel / vracht). Organisator stimuleert het clusteren van transporten door leveranciers.

[10] Programma Luchtkwaliteit
[11] Onder duurzaam vervoer wordt verstaan: Carpoolen met minimaal 3 personen; GroepsBus; OV; Fiets; Lopen; Elektrisch vervoer.

Bijlage

Toelichting op de Richtlijn Duurzaamheid Evenementen

Op de site van de gemeente Amsterdam is alle benodigde informatie voor de vergunningaanvraag te vinden. Daarnaast zijn op de site Duurzame Evenementen 020 veel 'best practices' voor inspiratie te vinden.

Keurmerken
Festivals die een milieukeurmerk halen dat qua eisen gelijkwaardig is aan de Richtlijn Duurzaamheid, hoeven geen duurzaamheidsplan aan te leveren bij de vergunning. Zij kunnen volstaan met het aanleveren van het certificaat voor het betreffende jaar.

Keurmerken/certificaten die toegestaan zijn, omdat ze als gelijkwaardig voor de Amsterdamse Richtlijn Duurzaamheid gelden, zijn:

- Barometer niveau zilver
- Future proof altijd
- Greener festival niveau commended
- Green key niveau zilver

Keurmerk	Organisatie	Mail	Niveau vereist
Barometer Duurzame Evenementen	Stichting Milieukeur	smk@smk.nl	Zilver
Future Proof Festival	Future Proof Festival	info@futureprooffestival.com	-
A Greener Festival Award The Greener Event Award	A Greener Festival	awards@agreenerfestival.com	Commanded
Greenkey Publieksevenementen	Stichting KMVK	greenkey@kmvk.nl	Zilver

Stroompunten
De stroompunten in de openbare ruimte en informatie over hoe deze te gebruiken zijn te vinden op deze kaart.

Schoonmaakmiddelen
Schoonmaakmiddelen met een milieukeurmerk zijn voor de professionele markt breed beschikbaar. De duurzame producten met een keurmerk doen op het gebied van efficiëntie en werking niet onder voor producten zonder keurmerk. Ook prijsverschillen zijn momenteel vrijwel niet meer aan de orde. Bij het inkopen van duurzame schoonmaak producten is het van belang onderscheid te kunnen maken tussen producten met een onafhankelijk en betrouwbaar keurmerk en slim bedoelde 'marketing' uitingen van producenten. Een betrouwbaar keurmerk voldoet aan drie belangrijke voorwaarden:

1. *Het is ambitieus (streng):* de eisen voor milieu, dierenwelzijn en/of mens en werk gaan veel verder dan gemiddeld (wat 'normaal' is in de branche).
2. *Het is transparant:* de eisen zijn makkelijk te vinden op de website en concreet. De informatie over het keurmerk is bovendien makkelijk te begrijpen en dekt de lading. Kortom: je weet waar het keurmerk voor staat.
3. *Het is betrouwbaar en betrokken:* er is onafhankelijke controle. Er zijn sancties als de gebruiker van het keurmerk niet aan de eisen voldoet en er wordt jaarlijks verslag gedaan van de duurzaamheidsprestaties.

De belangrijkste betrouwbare keurmerken die momenteel aangetroffen worden op schoonmaakmiddelen:

Verklarende woordenlijst

APV
Algemene Plaatselijke Verordening. De APV is een gemeentelijke verordeningen en bevat de gemeentelijke regelgeving op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Circulair bekersysteem
Een gesloten systeem van herbruikbare of recyclebare bekers, die door gebruik van een retoursysteem (statiegeld, festivalmunten etc) ook daadwerkelijk ingenomen en hergebruikt worden.

Composteerbaar materiaal
Wanneer een materiaal composteerbaar is, dan betekent dit dat het materiaal binnen 6 weken voor minimaal 90% afgebroken kan worden in een industriële composteringsinstallatie.

Evenementenkalender
Een kalender met alle evenementen boven de 2.000 bezoekers in een kalenderjaar. Onder beheer van de gemeente Amsterdam en de politie ten behoeve van de veiligheid.

Front- en backstage
De frontstage is het gebied op een evenement dat toegankelijk is voor bezoekers. In de Richtlijn Duurzame Evenementen hoort de aanlooproute naar een evenement ook bij de frontstage. De backstage is het afgesloten gedeelte waar medewerkers en artiesten hun werk doen.

HVO
Dit is een synthetische diesel die gemaakt wordt van afval- en reststromen. Daarmee is het een directe vervanger voor fossiele dieselolie die zonder aanpassingen toegepast kan worden.

Meldingsplicht
Het verplicht zijn van het aanmelden van een evenement bij de gemeente zodat deze in de evenementenkalender kan worden opgenomen.

Monostroom
Een grondstoffenstroom bestaande uit één materiaalsoort of type product, waarvan recycling wenselijk en technisch mogelijk is.

Refuse, Reduce, Reuse, Recycle
DE 'vier R-en' staan voor:
1. Afval voorkomen
2. Afval reduceren (verminderen)
3. Producten hergebruiken/ repareren
4. Onvermijdbaar afval recyclen

Single use plastic
Een materiaal of product van plastic (ook biologisch afbreekbaar plastic) dat na een keer te zijn gebruikt wordt weggegooid. Wanneer het materiaal als monostroom wordt ingenomen en hoogwaardig gerecycled om een nieuw product van te maken is het geen single-use.

Stroompunt
Een netaansluiting die groene stroom levert en beschikbaar is gesteld door de gemeente Amsterdam. De output van een stroompunt is hoger dan van een stopcontact.

Vergunningsplicht
Het verplicht zijn van het hebben van een vergunning voor het de uitvoering van een evenement. Dit geldt voor alle evenementen met meer dan 100 bezoekers.